ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση 326/85 *

I — Έκθεση των πραγματικών περιστατικών

1. Ο κανονισμός 729/70 του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 1970, περί χρηματοδοτήσεως της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/005, σ. 93), ορίζει, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, ότι το τμήμα εγγυήσεων του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (στο εξής: ΕΓΤΠΕ) χρηματοδοτεί:

α) τις επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες,

β) τις παρεμβάσεις για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών.

Κατά το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού, χρηματοδοτούνται οι επιστροφές κατά την εξαγωγή προς τρίτες χώρες, που χορηγούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών.

Κατά το άρθρο 3, χρηματοδοτούνται οι παρεμβάσεις που προορίζονται για τη ρύθμιση των γεωργικών αγορών και επιχειρούνται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως των γεωργικών αγορών.

Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β), ορίζει ότι η Επιτροπή εκκαθαρίζει, προ του τέλους του επομένου έτους, βάσει των ετησίων λογαριασμών, τους λογαριασμούς των υπηρεσιών και οργανισμών, οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να καταβάλλουν τις δαπάνες που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3.

Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού 1723/72 της Επιτροπής, της 26ης Ιουλίου 1972, περί εκκαθαρίσεως λογαριασμών για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα εγγυήσεων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/008, σ. 115), τα κράτη μέλη οφείλουν να διαβιβάζουν στην Επιτροπή τους ετήσιους ανακεφαλαιωτικούς λογαριασμούς, τις εκθέσεις και την ανακεφαλαίωση των δαπανών, το αργότερο την 31η Μαρτίου του έτους που ακολουθεί εκείνο κατά το οποίο πληρώθηκαν οι δαπάνες στις οποίες αναφέρονται. Το άρθρο 8 του κανονισμού 1723/72 της Επιτροπής ορίζει, υπό το στοιχείο α), ότι η απόφαση για την εκκαθάριση των λογαριασμών που αναφέρονται στο άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β), του κανονισμού 729/70 περιέχει τον καθορισμό του ποσού των δαπανών που πραγματοποιούνται σε κάθε κράτος μέλος κατά τη διάρκεια του σχετικού έτους και αναγνωρίζεται ότι επιβαρύνουν το ΕΓΤΠΕ, τμήμα εγγυήσεων.

2. Οι γενικές κατευθύνσεις της κοινής αλιευτικής πολιτικής χαράχτηκαν το 1970 με τους κανονισμούς 2141/70 και 2142/70 του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 1970 (PB 1970, L 236, σσ. 1 και 5). Η πράξη προσχωρήσεως του 1972 εν μέρει τις επικύρωσε και εν μέρει τις μετέβαλε, με τα άρθρα 100 έως 102, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση στους αλιευτικούς πόρους. Το άρθρο 102, ειδικότερα, προέβλεπε ότι, το αργότερο από το έκτο έτος μετά την προσχώρηση, το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής, καθορίζει τους όρους ασκήσεως της αλιείας, κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία του βυθού και η διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας.

3. Οι κανονισμοί 2141/70 και 2142/70 αντικαταστάθηκαν με τον κανονισμό 100/76 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 1976, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των προϊόντων αλιείας (ΕΕ ειδ. έκδ. 04/001,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

σ. 43), και τον κανονισμό 101/76 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 1976, περί θεσπίσεως κοινής διαρθρωτικής πολιτικής στον τομέα της αλιείας (ΕΕ ειδ. έκδ. 04/001, σ. 61).

Η τελευταία αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 100/76 ανέφερε ότι οι δαπάνες, τις οποίες πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εφαρμογή του κανονισμού, βαρύνουν την Κοινότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού 729/70.

Ο κανονισμός 2730/79 της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 1979, περί των κοινών λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/027, σ. 70), προσδιορίζει και τις εκτελεστικές διατάξεις του καθεστώτος επιστροφών λόγω εξαγωγής που προβλέπονται στον κανονισμό 100/76.

Ο κανονισμός 100/76 δεν περιείχε διάταξη ανάλογη με εκείνη του άρθρου 26, παράγραφος 2, του κανονισμού 3796/81 του Συμβουλίου, της 29ης Δεκεμβρίου 1981, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των προϊόντων αλιείας (ΕΕ 1981, L 379, σ. 1), ο οποίος ίσχυσε από το 1982. Κατά το εν λόγω άρθρο 26, παράγραφος 2, η χρηματοδότηση των μέτρων παρεμβάσεως γίνεται για τα προϊόντα που προέρχονται από απόθεμα ή από ομάδα αποθεμάτων μόνο μέχρι τα όρια των ποσοτήτων που ενδεχομένως επιτρέπονται στο οικείο κράτος μέλος βάσει του ολικού όγκου επιτρεπομένων αλιευμάτων για το συγκεκριμένο απόθεμα ή ομάδα αποθεμάτων.

Το άρθρο 1 του κανονισμού 101/76 όριζε ότι, για την προώθηση της αρμονικής και ισόρροπης ανάπτυξης του τομέα της αλιείας και για να ευνοηθεί η ορθολογική εκμετάλλευση των βιολογικών πόρων της θάλασσας και των εσωτερικών υδάτων, καθιερώνεται κοινό καθεστώς για την άσκηση της αλιευτικής δραστηριότητας στα θαλάσσια ύδατα και θεσπίζονται ειδικά μέτρα για κατάλληλες ενέργειες και για το συντονισμό της διαρθρωτικής πολιτικής των κρατών μελών.

Το άρθρο 4 όριζε ότι, αν η άσκηση της αλιείας στα θαλάσσια ύδατα των κρατών μελών που αναφέρονται στο άρθρο 2 εκθέτει ορισμένους από τους πόρους τους σε κινδύνους υπερεντατικής εκμεταλλεύσεως, το Συμβούλιο δύναται, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής υποβαλλόμενης κατά τη διαδικασία του άρθρου 43, παράγραφος 2, της Συνθήκης, να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρησή τους· τα μέτρα αυτά δύνανται ιδίως να αφορούν περιορισμούς ως προς την αλίευση ορισμένων ειδών, τις ζώνες, περιόδους, μεθόδους αλιείας και τα αλιευτικά εξαρτήματα.

4. Στις 6 Απριλίου 1976, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 811/76, περί προσωρινής καθιερώσεως ορισμένων καθεστώτων ποσοστώσεων αλιεύσεως στον τομέα της αλιείας (ΡΒ 1976, L 94, σ. 1), με τον οποίο επέτρεψε στα κράτη μέλη να περιορίζουν τις αλιεύσεις των αλιευτικών τους πλοίων σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις που είχαν συναφθεί ή θα συνάπτονταν. Στην πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αναφερόταν ότι «οι αλιευτικοί πόροι της θάλασσας θα απειλούνταν σοβαρά από την ανέλεγκτη αλίευση· η ορθολογική ανάπτυξη της παραγωγής αλιευτικών προϊόντων θα κινδύνευε να διαταραχθεί αν δεν περιοριζόταν η ποσότητα των αλιευμάτων».

5. Στις 6 Οκτωβρίου 1976, η Επιτροπή απηύθυνε στο Συμβούλιο πρόταση κανονισμού περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων, επί της οποίας όμως δεν επιτεύχθηκε συμφωνία του Συμβουλίου, παρά μόλις το 1983.

6. Στις 3 Νοεμβρίου 1976, το Συμβούλιο εξέδωσε το λεγόμενο ψήφισμα «της Χάγης», δηλώνοντας στο παράρτημα VI ότι, εν αναμονή της εφαρμογής κοινοτικών μέτρων τα

οποία είναι τώρα υπό εκπόνηση, τα κράτη μέλη δεν θα λάβουν μονομερώς μέτρα διατηρήσεως των πόρων. Προέβλεψε, ωστόσο, ότι σε περίπτωση που δεν θα επιτυγχανόταν συμφωνία στις διεθνείς επιτροπές αλιείας για το 1977 και που, στη συνέχεια, δεν θα μπορούσαν να ληφθούν από κοινοτικής πλευράς μονομερή μέτρα αμέσως, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να θεσπίσουν κατάλληλα συντηρητικά και μη ενέχοντα διακρίσεις μέτρα, για να εξασφαλίσουν την προστασία των πόρων που βρίσκονται στις παράκτιές τους αλιευτικές ζώνες. Προ της εκδόσεως των μέτρων αυτών, το οικείο κράτος μέλος θα επιζητούσε την έγκριση της Επιτροπής, με την οποία όφειλε να διαβουλεύεται σε όλα τα στάδια αυτών των διαδικασιών.

7. Στις 18 Φεβρουαρίου 1977, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 350/77, περί ορισμένων προσωρινών μέτρων διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (PB 1977, L 48, σ. 28), που έπρεπε να εφαρμοστούν το αργότερο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1977.

8. Κατά τη σύνοδο της 31ης Ιανουαρίου 1978, το Συμβούλιο ενέκρινε την ανακοίνωση της Επιτροπής, κατά την οποία, ελλείψει κοινού καθεστώτος, εθνικά μέτρα μπορούσαν να ληφθούν μόνο κατά το μέτρο που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση και τη διαχείριση των αλιευτικών πόρων, μη ενέχοντα διακρίσεις, σύμφωνα με τη Συνθήκη και αφότου επιδιωχθεί προηγουμένως η συμφωνία της Επιτροπής (PB 1978, C 154, σ. 5).

9. Στις 19 Δεκεμβρίου 1978, το Συμβούλιο θέσπισε προσωρινά μέτρα, που θα ίσχυαν μέχρι το τέλος Μαρτίου 1979.

10. Την 1η Ιανουαρίου 1979 έληξε η μεταβατική περίοδος, την οποία προέβλεπε το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως του 1972. Από την ημερομηνία αυτή, η αρμοδιότητα θεσπίσεως μέτρων που αποσκοπούν στη διατήρηση του ενάλιου πλούτου έπρεπε να περιέλθει πλήρως και οριστικώς στην Κοινότητα. Μη επιτυγχάνοντας συμφωνία επί των προτάσεων της Επιτροπής, το Συμβούλιο θέσπισε και νέα προσωρινά μέτρα κατά το 1979 και το Μάρτιο 1980.

11. Στις 30 Μαΐου 1980, το Συμβούλιο ενέκρινε δήλωση σχετική με την κοινή αλιευτική πολιτική (PB 1980, C 158, σ. 2), με την οποία ανέλαβε τη δέσμευση να θεσπίσει γενική κοινή αλιευτική πολιτική μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1981 το αργότερο. Η πολιτική αυτή, που θα έπρεπε να είναι σύμφωνη με τις Συνθήκες και με το ψήφισμα της 3ης Νοεμβρίου 1976 (συμφωνία της Χάγης), έπρεπε να στηρίζεται, μεταξύ άλλων, σε ορθολογικά και μη ενέχοντα διακρίσεις κοινοτικά μέτρα διαχειρίσεως των πόρων και διατηρήσεως και αποκαταστάσεως των αποθεμάτων και δικαίας κατανομής των αλιευμάτων.

Η απόφαση 80/601 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 1980 (PB 1980, L 160, σ. 48), αναφερόταν στη δήλωση αυτή και καθιέρωνε νέα προσωρινά μέτρα, που θα ίσχυαν μέχρι τις 31 Ιουλίου 1980.

Η βασιζόμενη στις Συνθήκες απόφαση 80/993 του Συμβουλίου, της 28ης Οκτωβρίου 1980, σχετική με τις αλιευτικές δραστηριότητες που ασκούνται στα ύδατα που υπάγονται στην κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία των κρατών μελών και εκδοθείσα με προσωρινή ισχύ εν αναμονή θεσπίσεως οριστικών κοινοτικών μέτρων (PB 1980, L 298, σ. 38), προέβλεψε τα ακόλουθα προσωρινά μέτρα, τα οποία θα ίσχυαν μέχρι τις 20 Δεκεμβρίου 1980:

« 1) Τα κράτη μέλη ασκούν τις αλιευτικές τους δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι συνολικές επιτρεπόμενες αλιεύσεις (TAC) και το μέρος των TAC που έχει επιμεριστεί σε τρίτες χώρες στο πλαίσιο συμφωνιών και διακανονισμών που έχουν συναφθεί με αυτές· οι εν λόγω ποσότητες παρατίθενται στον κανονισμό 754/80 και στις

από 12 Σεπτεμβρίου και 24 Οκτωβρίου 1980 προτάσεις της Επιτροπής· τα κράτη μέλη ενημερώνουν σχετικώς την Επιτροπή σύμφωνα με τον κανονισμό 753/80. Οι αλιεύσεις που θα πραγματοποιηθούν κατά την ενδιάμεση περίοδο θα αφαιρεθούν από τις ποσοστώσεις τις οποίες θα καθορίσει οριστικώς το Συμβούλιο για το 1980.

2) Όσον αφορά τα τεχνικά μέτρα διατηρήσεως και ελέγχου των αλιευτικών πόρων, τα οποία αφορούν τις γεωγραφικές ζώνες που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό 2527/80 του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν τα ίδια μέτρα με εκείνα που ίσχυαν στις 3 Νοεμβρίου 1976, καθώς και άλλα, λαμβανόμενα σύμφωνα με τις διαδικασίες και τα κριτήρια του παραρτήματος VI του ψηφίσματος του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 1976. »

Κατά τη σύνοδο της 15ης έως 17ης Δεκεμβρίου 1980, το Συμβούλιο καταχώρισε στα πρακτικά δήλωση, σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη θα ασκούσαν τις αλιευτικές τους δραστηριότητες κατά τρόπο ώστε οι αλιεύσεις που θα πραγματοποιούνταν από τα πλοία τους κατά την ενδιάμεση περίοδο να είναι σύμφωνες προς τις συνολικές επιτρεπόμενες αλιεύσεις (TAC) που είχε υποβάλει για το 1981 η Επιτροπή στο Συμβούλιο με τις από 18 Νοεμβρίου και 16 Δεκεμβρίου 1980 προτάσεις της.

12. Η Κοινότητα όφειλε επίσης, στον τομέα της διατήρησης των πόρων, να λάβει υπόψη τις διεθνείς της υποχρεώσεις.

13. Το 1981, η Επιτροπή τροποποίησε επανειλημμένα τις προτάσεις της επί των TAC και υπέβαλε τελικά, στις 24 Ιουλίου 1981, στο Συμβούλιο:

— πρόταση κανονισμού περί καθορισμού για το 1981 του συνόλου των επιτρεπομένων αλιευμάτων και περί των μεριδίων που έχουν διατεθεί στην Κοινότητα για ορισμένα αποθέματα ιχθύων που αναπτύσσονται στην αλιευτική ζώνη της Κοινότητας (ΕΕ C 224, σ. 2)·

— τροποποίηση της προτάσεως κανονισμού του Συμβουλίου περί καθορισμού των όρων που διέπουν την αλίευση του συνόλου των επιτρεπομένων αλιευμάτων για το 1981 (ΕΕ C 224, σ. 10), προτάσεως κανονισμού που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο στις 6 Μαρτίου 1981 (ΕΕ C 224, σ. 7)·

— πρόταση κανονισμού περί κατανομής μεταξύ των κρατών μελών του συνόλου των δυνατοτήτων αλιευμάτων, που είναι διαθέσιμα για την Κοινότητα το 1981, αποθεμάτων ή ομάδων αποθεμάτων ιχθύων που υπάρχουν στην αλιευτική ζώνη της Κοινότητας (ΕΕ C 224, σ. 11).

Με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της προς το Συμβούλιο (ΕΕ C 224, σ. 1), η Επιτροπή εξέθεσε την κατάσταση που προέκυπτε από την έλλειψη συμφωνίας επί των προτάσεών της περί καθορισμού των TAC και των ποσοστώσεων για το 1981. Η Επιτροπή υπέμνησε, παραπέμποντας στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και ιδίως στην απόφαση της 5ης Μαΐου 1981 (υπόθεση 804/79, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1981, σ. 1045), ότι έχει ορισμένες εξουσίες και υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου 155 της Συνθήκης. Χάριν του προέχοντος δημοσίου συμφέροντος και ως προληπτικό μέτρο εν αναμονή τελικής αποφάσεως του Συμβουλίου, η Επιτροπή έκανε έκκληση προς όλα τα κράτη μέλη να ασκήσουν, σύμφωνα με τις εξουσίες και τις υποχρεώσεις τους, τις αλιευτικές τους δραστηριότητες μεριμνώντας για τη συμμόρφωση προς τις προτάσεις της Επιτροπής. Η Επιτροπή δήλωσε επίσης ότι είχε την πρόθεση να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που είχε στην εξουσία της για να εξασφαλίσει τη συμμόρφωση των κρατών μελών προς τις προτάσεις της, τις οποίες θεωρούσε υπό τις δεδομένες συνθήκες ως νομικώς δεσμευτικές έναντι αυτών.

Όπως προκύπτει από τα πρακτικά της συνεδριάσεως του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 1981 (PV/Cons. 37 Αλιεία 197, 8682/81, σσ. 8 και 9), η νομική υπηρεσία του Συμβουλίου και διάφορα κράτη μέλη απέκρουσαν τη δήλωση της Επιτροπής, το δε Συμβούλιο συμφώνησε τελικά να συζητήσει τις προτεινόμενες για το 1981 TAC και ποσοστώσεις κατά την επόμενη συνεδρίασή του.

Με το από 28 Ιουλίου 1981 έγγραφό της, η Επιτροπή υπέμνησε στα κράτη μέλη τη δήλωσή της, προσθέτοντας ότι θεωρούσε ότι είχε την υποχρέωση όχι μόνο να εγκρίνει ή να απορρίπτει, με γνώμονα τις προτάσεις της, τα εθνικά μέτρα που ενδεχομένως θα της υποβάλλονταν, αλλά και να ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα συμμορφώσεως προς τις προτάσεις αυτές. Η Επιτροπή τόνισε ότι η θέση της αυτή υπαγορευόταν από την ανάγκη ελέγχου της αλιευτικής δραστηριότητας κατά την ενδιάμεση περίοδο· εν αναμονή δε της επομένης συνεδριάσεως του Συμβουλίου, είχε την πρόθεση να εγκρίνει αλιεύσεις μη υπερβαίνουσες τα τρία τέταρτα του ύψους των ποσοστώσεων τις οποίες πρότεινε. Η Επιτροπή κάλεσε όλα τα κράτη μέλη να αναφέρουν, μέχρι τις 24 Αυγούστου 1981 το αργότερο, τα μέτρα που προτίθενταν να λάβουν για να εξασφαλίσουν την τήρηση του γενικού αυτού κανόνα κατά την ενδιάμεση περίοδο.

14. Στις 17 Σεπτεμβρίου 1981, η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών, τροποποιώντας την απόφασή της του 1980, περί προσωρινής ρυθμίσεως του περιορισμού του όγκου των αλιεύσεων άλλων ειδών θαλασσίων ψαριών πλην της γλώσσας και του πλάτακα, απαγόρευσε την αλίευση σκόμβρου στις ζώνες III και IV, περιόρισε δε, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την αλίευση σε 22 000 τόνους στις ζώνες VI, VII και VIII. Η Επιτροπή ενέκρινε αυτό το εθνικό μέτρο διατηρήσεως.

15. Από την 1η Ιανουαρίου 1982 μέχρι τις 31 Μαρτίου 1982, οι αλιευτικές δραστηριότητες που ασκούνται στα κοινοτικά ύδατα ρυθμίστηκαν και πάλι με προσωρινής ισχύος απόφαση του Συμβουλίου, την απόφαση 81/1052, της 29ης Δεκεμβρίου 1981 (ΕΕ 1981, L 379, σ. 52), η οποία υποχρέωνε τα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη τις TAC τις οποίες πρότεινε η Επιτροπή στις 24 Ιουλίου 1981. Στη συνέχεια, το Συμβούλιο θέσπισε, για το 1982, άλλα προσωρινά μέτρα.

16. Στις 25 Ιανουαρίου 1983, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 170/83, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περί θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ 1983, L 24, σ. 1). Το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού προβλέπει τον καθορισμό των TAC, το δε άρθρο 4 την κατανομή του διατιθέμενου στην Κοινότητα μεριδίου των TAC μεταξύ των κρατών μελών. Κατ' εφαρμογή του κανονισμού αυτού, το Συμβούλιο καθόρισε, στη συνέχεια, τις αναγκαίες TAC και ποσοστώσεις. Δεν τις καθόρισε ωστόσο για το 1981.

17. Με έγγραφο της 13ης Δεκεμβρίου 1983, η Επιτροπή πληροφόρησε την κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ότι οι δαπάνες ύψους 16 688 198 φιορινιών (HFL), τις οποίες είχαν πραγματοποιήσει το 1981 οι Κάτω Χώρες για επιστροφές λόγω εξαγωγής κατεψυγμένου σκόμβρου, δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις χρηματοδοτήσεώς τους από το ΕΓΤΠΕ, διότι δεν είχαν γίνει σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο. Η Επιτροπή καλούσε, στο τέλος του εγγράφου της, την κυβέρνηση των Κάτω Χωρών να επιβεβαιώσει την ακρίβεια της δήλωσής της σχετικά με το ύψος των επιστροφών.

18. Στις 29 Μαΐου 1984, η Επιτροπή πληροφόρησε την κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ότι τα μέτρα παρεμβάσεως ύψους 1 963 259,79 HFL, τα οποία είχαν υλοποιηθεί το 1981 στις Κάτω Χώρες, δεν μπορούσαν, ούτε και αυτά, να χρηματοδοτηθούν.

19. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών απάντησε στις 20 Ιουνίου 1984 ότι δεν υπήρξε παράβαση των κανόνων περί επιστροφών· ότι ούτε ο

κανονισμός 100/76 ούτε ο κανονισμός 3796/81 περιείχαν περιορισμούς σχετικά με την πληρωμή των επιστροφών· όσον αφορά τα μέτρα παρεμβάσεως, το άρθρο 26 του κανονισμού 3796/81 άρχισε να ισχύει μόλις την 1η Ιουνίου 1982, ο δε κανονισμός 100/76 δεν περιείχε τέτοιο περιορισμό. Η κυβέρνηση των Κάτω Χωρών επισήμανε, εξάλλου, ορισμένες ανακρίβειες πρακτικής φύσεως.

20. Με την απόφαση 85/464, της 28ης Αυγούστου 1985, περί εκκαθαρίσεως των λογαριασμών που υπέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών για τις δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα εγγυήσεων, για το οικονομικό έτος 1981 (ΕΕ 1985, L 267, σ. 46), η Επιτροπή αρνήθηκε να χρηματοδοτήσει επιστροφές λόγω εξαγωγής στον τομέα της αλιείας ύψους 16 691 422,52 HFL και παρεμβάσεις στον τομέα της αλιείας ύψους 1 963 259,79 HFL.

21. Η Επιτροπή γνωστοποίησε την απόφαση αυτή στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών με έγγραφο της 5ης Σεπτεμβρίου 1985.

II — Έγγραφη διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

1. Η προσφυγή του Βασιλείου των Κάτω Χωρών πρωτοκολλήθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 6 Νοεμβρίου 1985.

2. Το Δικαστήριο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

3. Το *Βασίλειο των Κάτω Χωρών*, προσφεύγον, ζητεί από το Δικαστήριο:

— να ακυρώσει την απόφαση 85/464 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 28ης Αυγούστου 1985, κατά το μέτρο που δεν αναγνωρίζει με αυτήν προς κοινοτική χρηματοδότηση τους λογαριασμούς που υπέβαλε το Βασίλειο των Κάτω Χωρών για το οικονομικό έτος 1981 και που αφορούν επιστροφές λόγω εξαγωγής στον τομέα της αλιείας ύψους 16 691 422,52 HFL, καθώς και παρεμβάσεις στον τομέα της αλιείας ύψους 1 963 259,79 HFL.

4. Η *Επιτροπή*, καθής, ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει το προσφεύγον στα δικαστικά έξοδα.

III — Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

Η προσφυγή του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, που ασκήθηκε βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ, στηρίζεται στην παράβαση κανόνων δικαίου που έχουν εκδοθεί προς εφαρμογή της Συνθήκης. Το προσφεύγον θεωρεί ότι η Επιτροπή παρέχει ανακριβή ερμηνεία των άρθρων 2 και 3 του κανονισμού 729/70 και, συναφώς, των κανονισμών 100/76, 110/76 και 2730/79.

Προς στήριξη της προσφυγής του, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών αναπτύσσει κύρια επιχειρήματα, αφορώντα τις επιστροφές και παρεμβάσεις και τη δράση της Επιτροπής, λόγω των οποίων φρονεί ότι δεν πρέπει να γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής περί των ποσοστώσεων, καθώς και επικουρικά επιχειρήματα, λόγω των οποίων φρονεί ότι η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή για το 1981, παρά μόνο μερικώς, σχετιζόμενα ιδίως με την ημερομηνία υποβολής των προτάσεων της Επιτροπής.

Α — *Κύρια επιχειρήματα*

1. Το *Βασίλειο των Κάτω Χωρών* διατείνεται ότι κατά το 1981 δεν υπήρχε κοινή αλιευτική πολιτική σαν αυτή που υπάρχει σήμερα· ειδικότερα, δεν υπήρχε πραγματική κοινή πολιτική σχετικά με τη διατήρηση των εναλίων πόρων. Δέχεται, ωστόσο, ότι, υπό τις δεδομένες περιστάσεις, η Επιτροπή είχε την εξουσία να απαιτήσει από τα κράτη μέλη να

λάβουν μέτρα διατηρήσεως σύμφωνα με τις προτάσεις της.

α) *Επιστροφές και παρεμβάσεις*

Το προσφεύγον αμφισβητεί ωστόσο ότι τα μέτρα διατηρήσεως και η πολιτική της αγοράς πρέπει να τίθενται στην ίδια μοίρα. Πρόκειται για ρυθμίσεις με εντελώς διαφορετικούς στόχους· η διατήρηση θεμελιώνεται σε θεωρήσεις βιολογικής φύσεως, που είναι απολύτως χωριστές από την πολιτική αγοράς. Κατά το προσφεύγον, οι δαπάνες που έγιναν σύμφωνα με τους κανόνες της πολιτικής αγοράς πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την κοινοτική χρηματοδότηση.

Το προσφεύγον διατείνεται ότι ούτε το άρθρο 23 του εφαρμοστέου κανονισμού 100/76 ούτε το άρθρο 25 του μεταγενέστερου κανονισμού 3796/81 περιέχουν περιορισμούς σχετικούς με τη δυνατότητα χρηματοδοτήσεως των επιστροφών λόγω εξαγωγής, αντίθετα απ' ό,τι το άρθρο 26 του κανονισμού 3796/81, το οποίο περιέχει τέτοιον περιορισμό ως προς τις παρεμβάσεις από το 1982 και εντεύθεν. Ούτε ο κανονισμός 2730/79 περιέχει την προϋπόθεση ότι τα εξαγόμενα ψάρια πρέπει να έχουν αλιευθεί εντός των ορίων της επιτρεπόμενης ποσόστωσης. Κατά το προσφεύγον, μια τέτοια πρόσθετη προϋπόθεση δεν μπορούσε να τεθεί από την Επιτροπή, εφόσον δεν υπήρχαν ευρύτερες διατάξεις εκδοθείσες από τον κοινοτικό νομοθέτη.

Υποστηρίζοντας ότι η κατάσταση διέπεται αποκλειστικά από τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού 729/70, η Επιτροπή αγνοεί τον κανονισμό 100/76, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των προϊόντων αλιείας, και το γεγονός ότι αυτός δεν περιέχει περιορισμούς ως προς τη χρηματοδότηση. Αυτό οδηγεί, πέραν των άλλων, σε μια κατάσταση άκρως αβέβαιη· πράγματι, προς άρνηση της κοινοτικής χρηματοδότησης, θα αρκούσε να υποστηριχτεί ότι έγινε παράβαση οποιουδήποτε κανόνα του κοινοτικού δικαίου, και τούτο ανεξάρτητα από τις ειδικές σχετικές διατάξεις.

Κατά το προσφεύγον, η παραπομπή στην απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υπόθεση 11/76, Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, Jurispr. 1979, σ. 245) δεν είναι καθοριστική εν προκειμένω, δεδομένου ότι η κοινή οργάνωση της αγοράς στον τομέα της αλιείας δεν περιέχει περιορισμούς σαν εκείνους που αναφέρει η Επιτροπή. Η παρατιθέμενη νομολογία ουδόλως αποδεικνύει ότι, σε περίπτωση αντιθέσεως προς το κοινοτικό δίκαιο, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η πληρωμή. Αυτό θα συνέβαινε μόνον αν η παραβίαση της Συνθήκης διατάρασσε πράγματι την εύρυθμη λειτουργία της οργάνωσης της αγοράς, πράγμα που δεν αληθεύει εν προκειμένω.

Το προσφεύγον φρονεί ότι η παραπομπή στις αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76, Γαλλία κατά Επιτροπής, Jurispr. 1979, σ. 321) και της 27ης Φεβρουαρίου 1985 (υπόθεση 56/83, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 703) ασκεί ασήμαντη επιρροή, δεδομένου ότι οι υποθέσεις αυτές αφορούσαν συμπληρωματική κρατική ενίσχυση, που δεν συμβιβαζόταν με το κοινοτικό δίκαιο.

Το προσφεύγον παρατηρεί ότι οι ποσοστώσεις καθιερώθηκαν με σκοπό τη διατήρηση των αποθεμάτων και δεν μπορούν να χρησιμεύσουν ως βάση για τη ρύθμιση των σχέσεων ανταγωνισμού. Εξάλλου, δεν υπήρξε εν προκειμένω στρέβλωση του ανταγωνισμού. Κατά το 1981, κανένα κράτος μέλος δεν διέκοψε την αλιεία σκόμβρου και δεν είναι ακριβές ότι χορηγήθηκαν οικονομικά πλεονεκτήματα από ορισμένα κράτη και όχι από άλλα.

Το προσφεύγον ισχυρίζεται ότι κάθε αίτηση καταβολής επιστροφής πληρούσα τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις έπρεπε να γίνει δεκτή, δεδομένου ότι ο αιτών μπορούσε να ενεργήσει δικαστικώς για να λάβει την επιστροφή, και δεν ήταν σε θέση να φροντίσει ώστε να μη ληφθούν υπόψη τα ψάρια που αλιεύθηκαν καθ' υπέρβαση των ποσοστώσεων. Η προϋπόθεση της τήρησης της ποσόστωσης την οποία είχε ορίσει η Επιτροπή έπρεπε, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, να γίνει αντικείμενο

πραγματικού ελέγχου. Όμως, η μεν κοινοτική ρύθμιση δεν προέβλεψε παρόμοιο σύστημα ελέγχου, τα δε κράτη μέλη δεν μπορούσαν να επιβάλουν, τα ίδια, πρόσθετες προϋποθέσεις χορηγήσεως επιστροφών. Το προσφεύγον παρατηρεί ότι ο καταβάλλων οργανισμός μπορούσε κάλλιστα να ελέγξει τη συνδρομή των προϋποθέσεων ότι τα ψάρια βρίσκονταν σε ελεύθερη κυκλοφορία και ότι ήταν καλής ποιότητας προς διάθεση στο εμπόριο, αντιθέτως προς την προϋπόθεση της τηρήσεως του ορίου της ποσόστωσης, η οποία συνεπάγεται την ανάγκη να προσδιοριστεί για ποιο κράτος πρόκειται στην πραγματικότητα. Αυτό είναι πρακτικά αδύνατο. Το ενδεχόμενο της κατάσχεσης και δήμευσης θα ήταν επίσης δύσκολο να εφαρμοστεί στην πράξη.

Ανάλογη ήταν η κατάσταση και όσον αφορά τις παρεμβάσεις. Και ως προς αυτές, ο κανονισμός 100/76 δεν περιείχε κανέναν περιορισμό σχετικό με τη χρηματοδότηση των μέτρων παρεμβάσεως. Η καθιέρωση ορίου στο άρθρο 26 του κανονισμού 3796/81 από του έτους 1982 υπογραμμίζει απλώς ότι παρόμοιος περιορισμός δεν υπήρχε το 1981 και ότι τα μέτρα παρεμβάσεως στον τομέα της αλιείας υπέκειντο ανεπιφύλακτα σε κοινοτική χρηματοδότηση. Δεν γίνεται αντιληπτό γιατί η πράξη αυτή να αφορά αποκλειστικά τις εσωτερικές σχέσεις.

β) *Η δράση της Επιτροπής*

Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών θεωρεί ότι η ίδια η Επιτροπή δεν χρησιμοποίησε όλα τα μέσα που διέθετε για να προλάβει την υπέρβαση των ποσοστώσεων.

Η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα, βάσει των μηνιαίων δηλώσεων, να προβλέψει την εξέλιξη αυτή και να θεσπίσει κανόνες για να την προλάβει, μειώνοντας ή και καταργώντας την επιστροφή, όπως το έπραξε το 1984· είναι άδικο να καταλογίζεται, κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ, δηλαδή τρία ή τέσσερα χρόνια αργότερα, ολόκληρη η ευθύνη της υπερβάσεως των ποσοστώσεων στα κράτη μέλη, τα οποία δεν είχαν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν έγκαιρα τη συμπεριφορά τους. Η συμπεριφορά της Επιτροπής δυσχερώς μπορεί να συμβιβαστεί με τις παρατηρήσεις που έκανε το 1985 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επί των λογαριασμών του ΕΓΤΠΕ και με τις οποίες ζητούσε από την Επιτροπή να εγείρει τα προβλήματα όταν τίθενται, ώστε τα κράτη μέλη να μπορούν ενδεχομένως να διορθώσουν τα σφάλματά τους πριν αυτά επιφέρουν σοβαρές συνέπειες.

Όπως επίσης προκύπτει από τις απαντήσεις που έδωσε το 1983 η Επιτροπή στο ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, η Επιτροπή προσδιόρισε τη θέση της σε στάδιο ήδη προχωρημένο· το προσφεύγον μπόρεσε να αντιληφθεί τον τρόπο κατά τον οποίο έβλεπε τα πράγματα η Επιτροπή μόλις με το από 13 Δεκεμβρίου 1983 έγγραφο της Επιτροπής· είναι ανακριβής η εκ μέρους της Επιτροπής παραπομπή στην από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, με την οποία καθιστούσε γνωστό ότι θα χρησιμοποιούσε όλα τα μέσα που είχε στην εξουσία της για να εξασφαλίσει την τήρηση των προτάσεών της.

Το προσφεύγον προσθέτει ότι, αν η Επιτροπή ήταν της γνώμης ότι υπήρξε παραβίαση της Συνθήκης, θα μπορούσε επίσης να κινήσει κατά του Βασιλείου των Κάτω Χωρών τη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως του άρθρου 169 της Συνθήκης. Δεν το έπραξε και δεν είναι ορθό να συνδεθούν οικονομικές επιπτώσεις με αυτή τη φερόμενη παραβίαση του κοινοτικού δικαίου αρκετά χρόνια μετά την πραγματοποίηση των δαπανών. Ενεργώντας κατ' αυτό τον τρόπο, η Επιτροπή στερεί ταυτόχρονα ένα κράτος μέλος των διαδικαστικών εγγυήσεων του άρθρου 169 της Συνθήκης. Η προαναφερθείσα απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76) δεν είναι καθοριστική, ώστε να οδηγεί στην απόρριψη του επιχειρήματος αυτού. Με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο είπε απλώς ότι η δια-

δικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως και η της εκκαθαρίσεως των λογαριασμών είναι ανεξάρτητες η μία από την άλλη, δεδομένου ότι επιδιώκουν διαφορετικούς σκοπούς και διέπονται από διαφορετικούς κανόνες.

Το προσφεύγον αντιτείνει επίσης ότι από τον τρόπο δράσεως της Επιτροπής πρέπει να συναχθεί ότι η Επιτροπή μπορεί κατά βούληση να συναρτά ή να μη συναρτά με οποιαδήποτε παραβίαση του κοινοτικού δικαίου, που κατά τη γνώμη της έγινε, την οικονομική κύρωση του κανονισμού 729/70, ο οποίος όμως δεν παρέχει τη δυνατότητα αρνήσεως της κοινοτικής χρηματοδοτήσεως παρά μόνο σε περιπτώσεις παραβάσεως των σχετικών κοινοτικών δημοσιονομικών διατάξεων.

Το προσφεύγον φρονεί ότι η Επιτροπή έχει κάποια διακριτική ευχέρεια να ορίζει τη φύση και τη σοβαρότητα μιας παραβίασης της Συνθήκης. Αυτό φαίνεται σαφώς από τη διαδικασία που ακολουθείται κατά την εκκαθάριση των λογαριασμών, κατά την οποία η συνοπτική έκθεση συνοδεύεται από διάφορες προσθήκες που εκφράζουν διαφορετικές απόψεις.

2. Η *Επιτροπή* απαντά ότι κρίνει σκόπιμο, πριν αποκρούσει τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος, να εκθέσει την άποψή της σχετικά με το νομικώς δεσμευτικό χαρακτήρα των προτάσεών της για τις ΤΑC και τις ποσοστώσεις, παρά το ότι αυτός δεν αμφισβητείται από το προσφεύγον· και τούτο διότι ο δεσμευτικός χαρακτήρας των προτάσεών της αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση του κύρους της προσβαλλόμενης απόφασης.

Η Επιτροπή εκθέτει ότι, με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, παρέπεμψε ρητά στη νομολογία του Δικαστηρίου. Αναφερόταν συγκεκριμένα όχι μόνο στην απόφαση της 5ης Μαΐου 1981 (υπόθεση 804/79, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Συλλογή 1981, σ. 1045), αλλά και στην απόφαση της 10ης Ιουλίου 1980 (υπόθεση 32/79, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, Jurispr. 1980, σ. 2403)· στην ίδια νομολογία παρέπεμπε και με τη συνοπτική της έκθεση.

— Με την απόφαση της 10ης Ιουλίου 1980 (υπόθεση 32/79, όπ. π.), το Δικαστήριο διευκρίνισε τις υποχρεώσεις των κρατών μελών, αναγνωρίζοντας, στη σκέψη 25, ότι « τόσο το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως, όσο και ο κανονισμός 101/76 του Συμβουλίου, και ειδικά το άρθρο 4, καθώς και το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης και η δήλωση του Συμβουλίου της 31ης Ιανουαρίου 1978, εδράζονται στη διττή προϋπόθεση ότι, για να ικανοποιηθούν οι αποδεδειγμένες ανάγκες διατηρήσεως, πρέπει να ληφθούν μέτρα και ότι, αν τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να θεσπιστούν εγκαίρως και σε κοινοτική βάση, τα κράτη μέλη έχουν όχι μόνο την εξουσία, αλλά και την υποχρέωση, να ενεργήσουν προς το συμφέρον της Κοινότητας ».

— Με την απόφαση της 5ης Μαΐου 1981 (υπόθεση 804/79, όπ. π.), το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η παράλειψη του Συμβουλίου δεν μπορεί, σε καμιά περίπτωση, να αποδώσει στα κράτη μέλη την αρμοδιότητα και την ελευθερία να ενεργούν μονομερώς στον τομέα αυτό (σκέψη 20) και ότι τα μέτρα διατηρήσεως έπρεπε να οριστούν με τη βοήθεια όλων των διαθέσιμων νομικών στοιχείων, έστω και αποσπασματικών, και με γνώμονα τις διαρθρωτικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η Κοινότητα· οι αρχές αυτές απαιτούν όπως η Κοινότητα διατηρεί, υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, την ικανότητα να ανταποκρίνεται στις ευθύνες της, τηρώντας ταυτόχρονα τις ουσιώδεις ισορροπίες που επιδιώκει η Συνθήκη (σκέψη 23). Στη σκέψη 25 της απόφασής του, το Δικαστήριο αναφέρθηκε στις προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τα προσωρινά μέτρα που θέσπισε το Συμβούλιο, επανειλημμένα δε στο ρόλο της Επιτροπής κατά τη διαδικασία καθορισμού, εκ μέρους των κρατών μελών, μέτρων διατηρήσεως (σκέψεις 27, 28 και 30

έως 32), στη δε σκέψη 31, στην υποχρέωση των κρατών μελών να συμβουλεύονται, υπό τις δεδομένες συνθήκες, την Επιτροπή λεπτομερώς και να επιζητούν καλόπιστα την έγκρισή της και στο καθήκον τους να μη θεσπίζουν εθνικά μέτρα διατηρήσεως παρά τις αντιρρήσεις, επιφυλάξεις ή όρους που θα διατύπωνε ενδεχομένως η Επιτροπή.

Ενόψει της νομολογίας αυτής, η Επιτροπή φρονεί ότι δικαιολογημένως γνωστοποίησε, το 1981, στα κράτη μέλη, επικαλούμενη τα άρθρα 5 και 155 της Συνθήκης ΕΟΚ, ότι θεωρούσε τις προτάσεις της δεσμευτικές έναντι αυτών υπό τις δεδομένες περιστάσεις. Το Συμβούλιο επανειλημμένα τόνισε ότι οι βιολογικοί πόροι της θάλασσας απειλούνται σοβαρά από την ανέλεγκτη αλίευση, στις δε προτάσεις της Επιτροπής για το 1981 είχαν ληφθεί υπόψη οι επιστημονικές γνωματεύσεις των διεθνών οργανισμών και οι γνώμες της επιστημονικής και τεχνικής επιτροπής αλιείας, που έχει συσταθεί από την Επιτροπή· στις προτάσεις αυτές άλλωστε είχαν ληφθεί υπόψη οι διεθνείς υποχρεώσεις της Κοινότητας. Ήταν λογικό εκ μέρους της Επιτροπής να θεωρήσει, με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, τις προτάσεις της ως νομικώς δεσμευτικές και να ζητήσει απλώς από τα κράτη μέλη να τις θέσουν σε εφαρμογή. Το να καλέσει πρώτα τα κράτη να συμβουλευτούν την Επιτροπή επί των μέτρων διατηρήσεως που αυτά σκέφτονταν να λάβουν και να τους ανακοινώσει στη συνέχεια τις αντιρρήσεις, επιφυλάξεις ή όρους της θα αποτελούσε κακή διαχείριση από πλευράς της. Αυτό θα καθυστερούσε ακόμη περισσότερο και άσκοπα τη θέσπιση των αναγκαίων μέτρων διατηρήσεως, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη ήταν σε θέση να γνωρίζουν ότι η Επιτροπή θα ενέκρινε μόνο εκείνα τα μέτρα που θα συμφωνούσαν με τις προτάσεις της· δεν θα είχε δε κανένα αποτέλεσμα έναντι εκείνων των κρατών μελών που θα αμελούσαν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το ίδιο το Συμβούλιο έκρινε, με την από 15 και 17 Δεκεμβρίου 1980 δήλωσή του, ότι τα κράτη μέλη όφειλαν, κατά την άσκηση των αλιευτικών τους δραστηριοτήτων, να λάβουν υπόψη τις TAC τις οποίες πρότεινε η Επιτροπή για το 1981.

Η Επιτροπή φρονεί, τέλος, ότι η έννοια της από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσής της, ότι θεωρούσε τις προτάσεις της ως νομικώς δεσμευτικές, ήταν απλώς να υπομνήσει και να συγκεκριμενοποιήσει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών, οι οποίες, σύμφωνα με τη νομολογία, απέρρεαν από την αδράνεια του Συμβουλίου.

α) *Επιστροφές και παρεμβάσεις*

Η Επιτροπή απαντά ότι η διάκριση που κάνει το προσφεύγον μεταξύ πολιτικής διατηρήσεως και πολιτικής αγοράς είναι τεχνητή και δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω. Οι δύο αυτές πολιτικές αποτελούν, μαζί με τη διαρθρωτική πολιτική, την κοινή αλιευτική πολιτική, εμπεριέχοντας, βάσει των άρθρων 39 και 40 της Συνθήκης ΕΟΚ, όλες τις οικονομικές δραστηριότητες αυτού του τομέα, σε επίπεδο τόσο παραγωγής όσο και εμπορίας. Τα μέτρα διατηρήσεως βασίζονται, ασφαλώς, και σε βιολογικά δεδομένα, ο σκοπός τους όμως συναρτάται με την οικονομία του τομέα της αλιείας. Τα κοινοτικά μέτρα διατηρήσεως εμπίπτουν πράγματι στους κοινοτικούς κανόνες στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών κατά την έννοια των άρθρων 2 και 3 του κανονισμού 729/70, τα οποία και προσδιορίζουν αποκλειστικά τη νομική κατάσταση.

Τα προαναφερθέντα άρθρα 2 και 3 έχουν ανέκαθεν ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι οι δαπάνες πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί σε αυστηρή συμφωνία με την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του κανονισμού 729/70 επιτρέπουν στην Επιτροπή να αναδεχτεί μόνο τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στους κατ' ιδίαν τομείς των γεωργικών προϊόντων. Όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, ιδίως στη σκέψη 9 της απόφασης της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υπόθεση 11/76, όπ.π.), η στενή αυτή ερμηνεία επιβάλλεται και από το σκοπό του κανονισμού 729/70.

Κατά την Επιτροπή, η άποψη του προσφεύγοντος, ότι ο κανονισμός 729/70 επιτρέπει την άρνηση κοινοτικής χρηματοδοτήσεως μόνον αν υπάρχει παράβαση των ισχυόντων δημοσιονομικών κανόνων που αφορούν τη χορήγηση των επιστροφών λόγω εξαγωγής και ποσών παρεμβάσεως, δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στο κείμενο του κανονισμού, είναι δε και αντίθετη προς τη νομολογία του Δικαστηρίου. Τόσο στην απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76, όπ.π.) όσο και σε εκείνη της 27ης Φεβρουαρίου 1985 (υπόθεση 56/83, όπ.π.), το Δικαστήριο εξέτασε παραβιάσεις της Συνθήκης μη εμπίπτουσες στο πεδίο των δημοσιονομικών κανόνων των αφορώντων την πληρωμή των ποσών για τα οποία είχε ζητηθεί η χρηματοδότηση. Από τις δύο αυτές αποφάσεις προκύπτει ότι το Δικαστήριο δέχεται την αρχή ότι κάθε πράξη κράτους μέλους αντιβαίνουσα προς το κοινοτικό δίκαιο μπορεί να οδηγήσει σε άρνηση της κοινοτικής χρηματοδότησης, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη αυτή συνεπάγεται δαπάνες για το ΕΓΤΠΕ. Με την απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76, όπ.π.), το Δικαστήριο υπέμνησε ακόμη, στη σκέψη 28, ότι η Επιτροπή δεν έχει καμία διακριτική ευχέρεια σε θέματα εκκαθαρίσεως λογαριασμών, τονίζει δε, στη σκέψη 31, ότι τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα απειλούν να βλάψουν την ίση μεταχείριση και να νοθεύσουν έτσι τις συνθήκες του μεταξύ κρατών μελών ανταγωνισμού.

Κατά την Επιτροπή, είναι αδιαμφισβήτητο ότι το κράτος μέλος που επιτρέπει στους αλιείς του να υπερβούν τις ποσοστώσεις τούς προσπορίζει ένα όχι αμελητέο πλεονέκτημα, η δε στρέβλωση του ανταγωνισμού που απορρέει απ' αυτό επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο αν οι υπερβάσεις αυτές συνεπάγονται και πρόσθετες δαπάνες βαρύνουσες το ΕΓΤΠΕ. Το επιχείρημα ότι κατά το 1981 κανένα κράτος μέλος δεν διέκοψε την αλιεία σκόμβρου και ότι δεν υπήρξε, ως εκ τούτου, στρέβλωση του ανταγωνισμού, δεν ασκεί επιρροή, διότι, σύμφωνα με την ίδια συλλογιστική, οι κρατικές ενισχύσεις που απαγορεύονται από το άρθρο 92 της Συνθήκης ΕΟΚ θα έπαυαν να απαγορεύονται από τη στιγμή που θα τις χορηγούσαν όλα τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή τονίζει ότι το ζήτημα δεν είναι τόσο αν η παραβίαση της Συνθήκης διατάραξε την εύρυθμη λειτουργία της κοινής οργάνωσης αγοράς, όσο αν συνεπήχθη άσκοπες και αδικαιολόγητες δαπάνες, υπό μορφή επιστροφών και δαπανών παρεμβάσεως. Είναι αυθαίρετο και άδικο, κατά την εκκαθάριση λογαριασμών, να λαμβάνονται υπόψη μόνο οι συνέπειες των παραβάσεων των διατάξεων του κανονισμού 100/76 και να αγνοούνται οι παραβάσεις άλλων διατάξεων της κοινής αλιευτικής πολιτικής.

Η Επιτροπή φρονεί ότι ένα κράτος που επιτρέπει ή, τουλάχιστον, δεν εμποδίζει τους αλιείς του να υπερβούν τις χορηγηθείσες ποσοστώσεις παραβαίνει τις κοινοτικές υποχρεώσεις που υπέχει από την κοινή πολιτική του τομέα της αλιείας, όπως αυτή που δημιουργήθηκε προς υλοποίηση των στόχων του

άρθρου 39 της Συνθήκης ΕΟΚ, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 43 της ίδιας Συνθήκης.

Η Επιτροπή αμφισβητεί ότι η άποψή της οδηγεί σε σοβαρή έλλειψη ασφάλειας του δικαίου, με σημαντικές και άδικες για τα κράτη μέλη οικονομικές συνέπειες. Κατά την Επιτροπή, δεν μπορεί να γίνει λόγος για έλλειψη ασφάλειας του δικαίου, τουλάχιστον από άποψη κοινοτικού δικαίου. Κάθε κράτος γνώριζε ότι όφειλε να οργανώσει καταλλήλως τη διαχείριση των ποσοστώσεων, η δε υποχρέωση εξασφαλίσεως της τηρήσεως των ποσοστώσεων είναι εντελώς διάφορη από τις ενδεχόμενες οικονομικές επιπτώσεις της παραβάσεως της υποχρεώσεως αυτής για την εκκαθάριση των λογαριασμών. Για τον ίδιο λόγο, δεν ασκεί επιρροή και η αναφορά στις παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Το γεγονός ότι η υπέρβαση ποσοστώσεως ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση του ποσού που θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΓΤΠΕ δεν μπορεί να αποτέλεσε πραγματική έκπληξη για τα κράτη, λόγω της πρακτικής της Επιτροπής, που βρίσκει κατά τούτο έρεισμα στη νομολογία του Δικαστηρίου, να λαμβάνει υπόψη, στο πλαίσιο του ΕΓΤΠΕ, όχι μόνο την ορθή εφαρμογή των λεγομένων δημοσιονομικών διατάξεων που αφορούν την πληρωμή των επιστροφών και των ποσών παρεμβάσεως, αλλά και άλλες πιθανές παραβιάσεις της Συνθήκης. Εναπέκειτο επομένως στα κράτη μέλη να περιορίσουν όσο το δυνατόν περισσότερο την οικονομική ζημία την οποία θα υφίσταντο από την υπέρβαση της ποσόστωσης. Η μόνη βάσιμη για το προσφεύγον αβεβαιότητα ήταν πρακτικού χαρακτήρα, αν δηλαδή η Επιτροπή θα προέβαινε πράγματι σε μείωση, ή όχι, μετά την υπέρβαση των ποσοστώσεων· η αβεβαιότητα αυτή ωστόσο ουδόλως απήλλασσε το προσφεύγον από τις υποχρεώσεις του.

Κατά την Επιτροπή, η νομική αδυναμία χρηματοδοτήσεως δαπανών για ποσότητες ψαριών που αλιεύθηκαν καθ' υπέρβαση ποσοστώσεως απορρέει από τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού 729/70, η δε ανυπαρξία, κατά το 1981, ειδικών κανόνων αφορώντων τις συνέπειες της υπερβάσεως των ποσοστώσεων για την κοινοτική χρηματοδότηση δεν έχει καμία σημασία· είναι περιττό και ασύνηθες να προβλέπονται συγκεκριμένες διατάξεις για τις συνέπειες που έχουν επί του ΕΓΤΠΕ τέτοιες « εξωτερικές » παραβάσεις.

Όσον αφορά το άρθρο 26, παράγραφος 2, του κανονισμού 3796/81, η Επιτροπή εκθέτει καταρχάς ότι η διάταξη αυτή δεν αφορά την υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι τέθηκε σε ισχύ μόλις το 1982. Υποστηρίζει έπειτα ότι, ακόμη και αν η διάταξη αυτή είχε την έννοια που της αποδίδει το προσφεύγον, θα συνιστούσε μη αναδρομική μεταβολή της προϋφισταμένης νομικής καταστάσεως. Η Επιτροπή όμως αμφισβητεί ότι το άρθρο 26 έχει την προβαλλόμενη έννοια. Σκοπός της διατάξεως αυτής είναι κυρίως να διευκρινίσει ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να αρνούνται στους αλιείς τους ή στις οργανώσεις των παραγωγών τους κάθε αντιστάθμιση παρεμβάσεων για ψάρια που αλιεύθηκαν εκτός ποσοστώσεως· φαίνεται επομένως να αφορά, πάνω απ' όλα, τις έννομες σχέσεις μεταξύ κρατών και των αλιέων τους και οργανώσεων των παραγωγών τους. Αυτό εξηγεί επίσης γιατί η διάταξη αυτή διαλαμβάνει μόνο τα των παρεμβάσεων και όχι τα των επιστροφών. Όλα αυτά ωστόσο ουδόλως σημαίνουν ότι, χωρίς τη διάταξη του άρθρου 26, τα κράτη μέλη δεν θα είχαν το δικαίωμα να αρνηθούν τη χρηματοδότηση για μέτρα παρεμβάσεως αφορώντα ψάρια που προδήλως αλιεύθηκαν καθ' υπέρβαση της ποσοστώσεως. Είναι μάλλον απίθανο να υποχρεωθεί ένα κράτος, δυνάμει κοινοτικών διατάξεων περί του καθεστώτος επιστροφών, να καταβάλει επιστροφές για ψάρια που αλιεύθηκαν κατά παράβαση απαγορεύσεως της αλιείας.

Κατά την Επιτροπή, ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι, όταν ο εξαγωγέας έχει δικαίωμα να εισπράξει επιστροφή, η επιστροφή αυτή πρέπει ανεπιφύλακτα να λαμβάνεται υπόψη για την κοινοτική χρηματοδότηση στηρίζεται στην εσφαλμένη αντίληψη

ότι ο κανονισμός 729/70 αφορά μόνο τους δημοσιονομικούς κανόνες. Η ορθή εφαρμογή των δημοσιονομικών ή τεχνικών κανόνων συνιστά αναγκαία αλλά όχι και επαρκή προϋπόθεση για τη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδότησης. Όταν το κράτος μέλος έχει παραβεί άλλες κοινοτικές διατάξεις, προκαλώντας έτσι πρόσθετες δαπάνες, χάνει την αξίωσή του προς κοινοτική χρηματοδότηση, ανεξαρτήτως του αν έχει ή όχι ένδικο βοήθημα έναντι των λαβόντων τις επιστροφές ή τυχόντων ωφελημάτων παρεμβάσεως. Η εκκαθάριση των λογαριασμών γίνεται στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ κρατών μελών και Κοινότητας, αποφασιστικό δε στοιχείο για τη χορήγηση της κοινοτικής χρηματοδότησης είναι αποκλειστικά το αν το κράτος έχει τηρήσει τις κοινοτικές του υποχρεώσεις.

Η Επιτροπή δεν παραγνωρίζει ότι, λόγω της ελευθερίας του ενδοκοινοτικού εμπορίου, δεν είναι πάντα δυνατό να προσδιοριστεί με βεβαιότητα αν τα προϊόντα που δηλώνονται προς χορήγηση επιστροφών προέρχονται από τις ποσότητες που αλιεύθηκαν εντός του οικείου κράτους μέλους καθ' υπέρβαση της ποσοστώσεως που ισχύει για το κράτος αυτό. Υποστηρίζει ωστόσο ότι, στη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποίησε, έλαβε υπόψη την κατάσταση αυτή και ότι κάλεσε τα κράτη μέλη να συμπληρώσουν τα αριθμητικά της στοιχεία κατά τη διαδικασία διαβουλεύσεως. Το προσφεύγον δεν έκανε χρήση αυτής της δυνατότητας, αποδεχόμενο έτσι στην πράξη τα αριθμητικά στοιχεία της Επιτροπής.

β) *Η δράση της Επιτροπής*

Ως προς τα όσα τής προσάπτονται υπό την επικεφαλίδα « η δράση της Επιτροπής », η Επιτροπή επαναλαμβάνει ότι κάθε κράτος μέλος είναι, το ίδιο, υπεύθυνο για την πραγματική και αποτελεσματική τήρηση της ποσόστωσης που του επιμερίζεται, ταυτόχρονα δε είναι σε καλύτερη θέση από κάθε άλλον να την ελέγξει. Το επιχείρημα ότι η Επιτροπή γνώριζε, μέσω των μηνιαίων δηλώσεων, την εξέλιξη των επιστροφών είναι εσφαλμένο· οι δηλώσεις αυτές περιέχουν συνολικά μόνο στοιχεία, χωρίς να διευκρινίζουν ούτε πότε εξήχθησαν τα ψάρια ούτε σε ποια ζώνη των TAC και της ποσόστωσης και σε ποια περίοδο αλιεύθηκαν τα διαλαμβανόμενα ψάρια. Εξάλλου, ο ουσιαστικός έλεγχος της ακρίβειας των αριθμητικών στοιχείων δεν μπορεί ούτε και πρέπει να γίνεται πριν από την εκκαθάριση των λογαριασμών. Επομένως, μόνο από αυτό το χρονικό σημείο η Επιτροπή μπόρεσε να προσδιορίσει τις ακριβείς οικονομικές επιπτώσεις της υπέρβασης των ποσοστώσεων.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει τις διατάξεις τις σχετικές με τη διαδικασία εκκαθαρίσεως των λογαριασμών, για να άρει κάθε παρανόηση σχετικά με την κατανομή του βάρους αποδείξεως. Όπως προκύπτει, πρώτον, από τις διατάξεις των κανονισμών 729/70 και 1723/72, το κράτος μέλος οφείλει, καταρχήν, να αποδεικνύει το βάσιμο των δαπανών του, όπως έχει αναγνωρίσει το Δικαστήριο, ιδίως με τις αποφάσεις της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76, όπ.π.) και της 12ης Ιουλίου 1984 (υπόθεση 49/83, Λουξεμβούργο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 2931). Προκύπτει, δεύτερον, ότι αρκεί η Επιτροπή να αποδείξει, προκειμένου να μη γίνει δεκτό προς χρηματοδότηση το ποσό των δαπανών που δηλώνει ένα κράτος μέλος, ότι δεν είναι σύμφωνο, μερικώς τουλάχιστον, προς το κοινοτικό δίκαιο. Στην υπό κρίση περίπτωση, η Επιτροπή φρονεί ότι οφείλει να αποδείξει ότι η παραβίαση της Συνθήκης ενδέχεται να έχει προκαλέσει δαπάνες που, σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί, χωρίς να υποχρεούται να αποδείξει τη σπουδαιότητα αυτών των προσθέτων δαπανών. Είναι σαφές για την Επιτροπή ότι η εξαγωγή ή οι παρεμβάσεις στην αγορά δεν θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν για τις εν λόγω ποσότητες ψαριών, εφόσον δεν θα ήταν διαθέσιμες αν δεν υπήρχε υπέρβαση των ποσοστώσεων.

Τρίτον, η εκκαθάριση των λογαριασμών γίνεται βάσει εγγράφων, τα οποία υποβάλλει

στην Επιτροπή το κράτος μέλος πριν αυτή λάβει απόφαση. Το κύρος της απόφασης αυτής επομένως μπορεί να εκτιμηθεί μόνο βάσει δεδομένων τα οποία διαθέτει η Επιτροπή κατά το χρόνο που εκδίδει την απόφασή της.

Η Επιτροπή διευκρινίζει ακόμη ότι, προκειμένου να εξασφαλίσει τη μέγιστη νομική προστασία, επεξέτεινε ακόμη την προβλεπόμενη διαδικασία με διευρυμένο διάλογο· αυτή τη διαδικασία διαλόγου άλλωστε ακολούθησε μέχρι τέλους με τις ολλανδικές αρχές.

Η Επιτροπή φρονεί ωστόσο ότι το προσφεύγον παραγνωρίζει τη φύση της καθιερωμένης διαβούλευσης όταν υποστηρίζει ότι η Επιτροπή διαθέτει κάποια διακριτική ευχέρεια κατά τον προσδιορισμό της φύσης και της σοβαρότητας μιας παραβίασης της Συνθήκης. Η διαβούλευση αυτή μπορεί ασφαλώς να καταλήξει στην εκ μέρους της Επιτροπής αναθεώρηση των αρχικών της συμπερασμάτων, υπό το φως όμως συμπληρωματικών διευκρινίσεων και πληροφοριών που παρέχει το κράτος μέλος.

Κατά την Επιτροπή, η μομφή ότι δεν κίνησε κατά των Κάτω Χωρών τη διαδικασία αναγνωρίσεως παραβάσεως του άρθρου 169 της Συνθήκης είναι αβάσιμη, ενόψει των σκέψεων 22 έως 28 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 7ης Φεβρουαρίου 1979 (υποθέσεις 15 και 16/76, όπ.π). Είναι φυσικό οι συνέπειες των παραβιάσεων της Συνθήκης, για τις οποίες πρόκειται, να εξετάζονται στο πλαίσιο της εφαρμογής των άρθρων 2 και 3 του κανονισμού 729/70.

Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, κατέστησε σαφές ότι είχε την πρόθεση να χρησιμοποιήσει όλα τα μέσα που είχε στην εξουσία της για να εξασφαλίσει την εκ μέρους των κρατών μελών τήρηση των προτάσεών της, τις οποίες, υπό τις δεδομένες συνθήκες, θεωρούσε ως νομικώς δεσμευτικές έναντι αυτών.

Β — *Επικουρικά επιχειρήματα*

1. Επικουρικώς, το *Βασίλειο των Κάτω Χωρών* διατείνεται ότι η άποψη της Επιτροπής μερικώς μόνο μπορεί να ισχύσει για το 1981. Με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, η Επιτροπή θέλησε να καταστήσει δεσμευτικές τις προτάσεις της προσωρινά μόνο, εν αναμονή νεωτέρας αποφάσεως του Συμβουλίου. Βούληση της Επιτροπής δεν μπορεί να ήταν να αντικαταστήσει την απόφαση του Συμβουλίου, το οποίο θα μπορούσε πράγματι ακόμη να λάβει απόφαση αργότερα κατά τη διάρκεια του έτους, λαμβάνοντας τότε υπόψη τις ρητές επιθυμίες των κρατών. Εξάλλου, το Συμβούλιο ενέκρινε τόσο την προσωρινή ολλανδική κανονιστική ρύθμιση των αρχών του 1981, όσο και την τροπολογία του Σεπτεμβρίου του 1981.

Το προσφεύγον υποστηρίζει ότι, μέχρι το χρόνο της δήλωσης της 27ης Ιουλίου 1981, δεν υπέκειτο σε κανέναν περιορισμό των αλιεύσεων πέρα από το εθνικό του όριο, το οποίο, όπως ήταν λογικό, δεν περιείχε καμία σύνδεση μεταξύ των κανόνων περιορισμού των αλιεύσεων και των επιστροφών λόγω εξαγωγής. Αν υποτεθεί ότι πρέπει να γίνει δεκτή η ύπαρξη τέτοιας σύνδεσης, αυτή θα ίσχυε μόνο μετά τις 27 Ιουλίου 1981, όλες δε οι επιστροφές που χορηγήθηκαν μέχρι αυτή την ημερομηνία καλώς χορηγήθηκαν.

Το προσφεύγον παρατηρεί εν συνεχεία ότι δεν ευσταθεί ότι η Επιτροπή παραλλήλισε απόλυτα το ύψος των επιστροφών που καταβλήθηκαν το 1981 με την ποσότητα ψαριών που αλιεύθηκαν κατά το ίδιο έτος. Μπορεί να υποτεθεί ότι, κατά τις αρχές του 1981, καταβλήθηκαν επιστροφές για εξαγωγές του 1980· εξάλλου, καταβλήθηκαν επιστροφές για ψάρια που είχαν αλιευθεί στο παρελθόν και είχαν αποθηκευθεί κατεψυγμένα. Ούτε έλαβε υπόψη η Επιτροπή ποσότητες προερχόμενες από ζώνες μη υποκείμενες σε ποσοστώσεις, οι οποίες ήταν

αρκετά σημαντικές κατά το 1981. Πρέπει επομένως να επέλθουν μεταρρυθμίσεις στην απόφαση της Επιτροπής.

Το προσφεύγον, τέλος, διερωτάται αν, εν γένει, η αντίληψη της Επιτροπής, κατά την οποία το οικείο κράτος μέλος πρέπει να υποστεί οικονομικές κυρώσεις, για να αναφερθεί ένας όρος τον οποίο χρησιμοποιεί το ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, λαμβάνει υπόψη τις συγκεκριμένες συνθήκες που επικρατούν στον τομέα της αλιείας. Τα προβλήματα που τίθενται σχετικά με τους περιορισμούς της αλιεύσεως και τον έλεγχό τους δεν επιτρέπουν να θεωρούνται αυτοί οι περιορισμοί της αλιεύσεως ως συγκεκριμένες υποχρεώσεις αποτελέσματος, τις οποίες το κράτος μπορεί να υποχρεούται να εκπληρώσει στο ακέραιο. Τούτο είναι κατά μείζονα λόγο αληθές, δεδομένου ότι η υπό κρίση περίπτωση αφορά μια περίοδο κατά την οποία ούτε η Επιτροπή ούτε τα κράτη μέλη δεν είχαν αποκτήσει ακόμη επαρκή πείρα.

2. Η *Επιτροπή* απαντά ότι η σύνδεση μεταξύ των μέτρων περιορισμού των αλιεύσεων και της κοινοτικής χρηματοδότησης των επιστροφών δεν δημιουργήθηκε με την από 27 Ιουλίου 1981 δήλωσή της, αλλά με το άρθρο 2 του κανονισμού 729/70.

Κατά την Επιτροπή, η υποχρέωση των κρατών μελών να λαμβάνουν τα ίδια, σε περίπτωση αδράνειας του Συμβουλίου, τα αναγκαία μέτρα διατηρήσεως, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη τις αντιρρήσεις, επιφυλάξεις ή τους όρους της Επιτροπής, απορρέει από τα άρθρα 5 και 155 της Συνθήκης. Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η κοινοτική υποχρέωση να εφαρμοστούν τα αναγκαία και εγκεκριμένα από την Επιτροπή μέτρα διατηρήσεως ίσχυε, επομένως, για τα κράτη καθ' όλο το 1981.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι εναπέκειτο στο προσφεύγον να θεμελιώσει τους ισχυρισμούς του σχετικά με τις ήδη αλιευθείσες κατά το 1980 ποσότητες κατά τη διαδικασία διαβουλεύσεως και βάσει αριθμητικών στοιχείων, όπως έπραξαν άλλα κράτη μέλη, η δε Επιτροπή θα μπορούσε να προσαρμόσει τους υπολογισμούς της. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι θα όφειλε να λάβει υπόψη τα αλιεύματα που προέρχονταν από ζώνες μη υποκείμενες σε ποσοστώσεις, αν το προσφεύγον τής είχε παράσχει τα αναγκαία στοιχεία κατά τη διαδικασία διαβουλεύσεως.

Ελλείψει αιτιολογημένης αμφισβητήσεως των αριθμητικών στοιχείων που εμφανίστηκαν προ της εκδόσεως της αποφάσεως περί εκκαθαρίσεως, η Επιτροπή φρονεί ότι οι υπολογισμοί της σχετικά με τις πρόσθετες δαπάνες που οφείλονταν στις διάφορες υπερβάσεις ποσοστώσεων πρέπει να θεωρηθούν ως γενόμενοι στην πράξη αποδεκτοί και ότι κάθε ανταπόδειξη πρέπει να κριθεί απαράδεκτη.

Η Επιτροπή, τέλος, θεωρεί ότι οι περιορισμοί της αλιεύσεως υποχρεώνει όντως τα κράτη να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής και ελέγχου για να εξασφαλίζουν την επίτευξη του σκοπουμένου αποτελέσματος και ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών εφαρμόζει ήδη από πολλών ετών παρόμοιους περιορισμούς της αλιεύσεως, σε εκτέλεση ιδίως υποχρεώσεών του στο πλαίσιο διεθνών οργανώσεων αλιείας· επομένως, δεν μπορεί να γίνει λόγος για έλλειψη επαρκούς πείρας από πλευράς του.

F. Schockweiler
εισηγητής δικαστής